

Posudek oponenta diplomové práce

Kamil Milič - Vliv Delaware efektu na Evropské právo (54 str.)

Diplomová práce pana Kamila Miliče se zabývá problematikou soutěže národních právních řádů, zejm. snahou států volbou vhodné regulace přimět obchodní společnosti, resp. jejich zakladatele, aby své sídlo registrovali na jejich území. Diplomant vysvětluje fenomén soutěže právních řádů na příkladu amerického státu Delaware, který – ač svou rozlohou a počtem obyvatel nedůležitým státem USA – je v oblasti práva obchodních společností nejvýznamnějším státem. Diplomant si přitom jako svůj hlavní úkol uložil zodpovědět na otázku možnosti vzniku legislativní soutěže v oblasti obchodního práva mezi členskými státy EU.

Problematika soutěže právních řádů v EU je velmi aktuální. Řada průlomových rozsudků ESD (Centros, Überseering apod.) vedla k rapidnímu nárůstu založení obchodních společností podle jiného práva, než právního řádu státu, kde obchodní společnost skutečně vykonává svou činnost. Zákonnodárci některých evropských zemí tak novelizovali své předpisy obchodního práva a přitom se ani nesnažili zastírat, že novela je přijímána za účelem učinit tuto právní formu atraktivnější než obdobnou zahraniční formu (viz např. přijetí novely zákona o společnosti s ručením omezeným v SRN jako reakce na častou volbu britské Ltd. německými podnikateli). Daná problematika přitom byla českou doktrínou zpracována pouze zčásti; komplexnější srovnání se situací v USA přitom nebylo - podle mých znalostí - provedeno. Volbu tématu proto vítám a téma hodnotím jako velmi zajímavé.

S ohledem na zvolené téma bylo nezbytné prostudovat (vzhledem k absenci domácích zdrojů) zahraniční materiály věnované zejm. příčinám a důsledkům soutěže právních řádů v USA. Nezbytné naproti tomu nebylo nastudování vlastní obchodně-právní úpravy státu Delaware (byť by doplnění diplomové práce o konkrétní zákonná ustanovení k dokreslení výkladu bylo ku prospěchu věci). Problematika uznávání právnických osob, rozhodování ESD a dopady na právo členských států je zpracována velmi podrobně. Lze proto uzavřít, že zpracování zvoleného tématu nevyžadovalo rozsáhlé teoretické znalosti ani potřebu náročného seznámení se se vstupními materiály. Rozsah zdrojů zvolených diplomantem a jejich zpracování je korektní; diplomant přitom dobře prokázal schopnost pracovat se zahraniční literaturou.

Diplomant práci rozdělil do jedenácti částí. Po stručném úvodu následují části věnované důvodu vzniku tzv. Delaware efektu (2. – 4. část), kde jsou popsány okolnosti vývoje právní úpravy obchodních společností ve státě Delaware a zejména potom příčiny jejího úspěchu; pozornost je věnována (údajně) soutěži jednotlivých států USA o co největší počet registrovaných společností. Následně je pozornost věnována EU. Diplomant nejdříve vysvětluje rozdíl mezi právem obchodních společností k inkorporaci (popř. přesunu sídla) v USA a EU (5. část). Následující části jsou věnovány inkorporační teorii (6. část) a teorii sídla (7. část), resp. teorii překrývání (5. část, kapitola 5.3). Klíčovou pasáží práce je 8. část, která se zabývá otázkou možnosti soutěže národních úprav v rámci EU a dopadem evropské harmonizace na obchodní právo členských států; diplomant zde porovnává situaci v EU se situací v USA. Následující (9. část) je věnována rozhodnutím ESD. Dopad rozsudků ESD na soutěž právních řádů členských států a limity pro rozvoj legislativní soutěže osvětluje 10. část; tuto část je rovněž možno označit za klíčovou. Ve stručném závěru diplomant odpovídá na vyčtenou otázku stran možnosti soutěže právních řádů členských států EU.

Stran struktury diplomové práce je možno vytknout, že je příliš mnoho místa věnováno popisným pasážím; klíčové části diplomové práce (zejm. 8. a 10. část) by zasloužily více místa a hlubší analýzu. Zde by byl rovněž prostor pro představení vlastního názoru diplomanta podpořeného relevantními

argumenty, což v práci téměř chybí. To je také podle mého názoru největší nedostatek předložené diplomové práce. Většinou ostatních pasáží by naopak prospělo zeshitlení. To platí tím spíše, že se v práci často vyskytují několikrát opakovaná shrnutí či přepis předchozího textu, např. v rámci citace jiného autora. Přesto lze uvést, že svého cíle (viz výše) autor dosáhl, když na závěr diplomové práce odpovídá na vytčenou otázku a stručně svůj závěr argumentuje.

Kladně je třeba hodnotit dokreslení popisu praktickými údaji (viz např. s. 3). Negativně naopak posuzují skutečnost, že v některých případech není zřejmý smysl citovaného textu a jeho význam pro další části práce (viz např. kapitola 4.6, zejm. první a druhý odstavec na s. 21).

V práci je možné nalézt nedostatky v interpunkci i relativně časté překlepy. Vytknout je třeba taktéž nedokonalý systém citací (systém není jednotný v celé práci, chybí tečky u zkratk). Grafická úprava práce je odpovídající.

Při obhajobě navrhuji zaměřit se na vybrané teze diplomové práce. Diplomant píše o „race with the Federal Government“ a v této souvislosti uvádí: „Delaware tedy nemůže například upravit svůj právní řád tak, aby posloužil co nejvíce manažerům a omezil práva akcionářů.“ (s. 15 – 16). Uvedená teze by zasloužila vysvětlení. V diplomové práci je dále napsáno, že „myšlenka harmonizace stojí v přímém rozporu s legislativní soutěží o inkorporace.“ (s. 37). V rámci obhajoby diplomové práce by se mohl diplomant zamyslet nad opačným výkladem (srov. tzv. „harmonizaci zdola“, kdy v SRN a Francii bylo postupně připuštěno založení společnosti s ručením omezeným bez požadavku na minimální základní kapitál).

S ohledem na výše uvedené doporučuji diplomovou práci k obhajobě. Kvalita práce s ohledem na vytčené nedostatky podle mého názoru odůvodňuje hodnocení klasifikačním stupněm velmi dobře.

V Praze dne 25.05.2010

JUDr. Lucie Josková, Ph.D., LL.M.
Oponent diplomové práce